

Talousvaliokunnan mietintö 16/1997 vp

Hallituksen esitys laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä maaliskuuta 1997 lähettänyt talousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 18/1997 vp laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Asiantuntijat

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Markku Sorvari ja vakuutusylitarkastaja Marja-Liisa Kahola sosiaali- ja terveysministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Manne Airaksinen oikeusministeriöstä, johtaja Lea Mäntyniemi Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta, johtava lakimies Pekka Hemmo Eläke-Varmasta edustaen Työeläkelaitosten Liittoa ja johtaja Irene Luukkonen Kuluttajien vakuutustoimistosta.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolagilta.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia, vakuutuskassalakia ja eläkesäätiölakia. Samalla ehdotetaan tarpeettomina kumottaviksi vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta annettu laki ja ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta Suomessa annettu laki.

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan tehtäväksi osakeyhtiölakiin tehdyistä muutoksista aiheutuvat muutokset, jotka koskevat muun muassa julkisia tai yksityisiä yhtiöitä, niiden yhtiömuodon muutosta, osake- ja takuupääoman korottamista ja alentamista, yhtiön johtoa ja yhtiökokousta, tilinpäätöstä sekä sulautumista ja jakautumista.

Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi yleissäännös, jonka mukaan vakuutusyhtiöön sovelletaan osakeyhtiölakia siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään.

Voimassa olevassa laissa ei ole suoranaisia säännöksiä vakuutusyhtiön oikeudesta ottaa luottoa ja antaa vakuuksia. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut luotonotto-oikeutta koskevat ohjeet.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joiden periaatteena on edelleen, että vakuutusyhtiön tulee järjestää toimintansa luottoa ottamatta. Luoton ottaminen olisi mahdollista laissa luetelluissa sekä sosiaali- ja terveysministeriön määrittämissä tapauksissa. Pääomallain ottaminen on mahdollista ilman sosiaali- ja terveysministeriön suostumusta.

Takuupääoman pakollisesta kiinteämääräisyydestä ehdotetaan luovuttavaksi. Takuupääomaa voidaan yhtiöjärjestyksestä muuttamatta alentaa tai korottaa vastaavalla tavalla kuin osakepääomaakin, jos yhtiöjärjestyksessä on mainittu takuupääoman vähimmäis- ja enimmäismäärä.

Toimilupa voidaan myöntää vain sillä edellytyksellä, että peruspääoma on aina säädetyn vähimmäismäärän mukainen.

Mahdollisuutta yhtiöjärjestyksen määräyksiin asettaa keskinäisen vakuutusyhtiön vakuutuksenottajalle vastuuta yhtiön velvoitteista ehdotetaan rajoitettavaksi. Lisämaksuvelvollisuus koskee vain vahinkovakuutusta ja senkin osalta kuluttajan ja häneen verrattavassa asemassa olevan vakuutuksenottajan lisämaksuvelvollisuus rajoitetaan enintään yhden vuoden vakuutusmaksujen suuruiseksi. Takuuosuuden omistaja ei ole henkilökohtaisessa vastuussa yhtiön velvoitteista.

Osakeyhtiölain säännöksistä poiketen pääomallain ehdotetaan vakuutusyhtiössä merkittäväksi nykykäytännön mukaisesti taseeseen omana eränään siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Tämä perustuu va-

kuutusyhtyksen tilinpäätöksistä ja konsernitiilin päätöksistä annettuun direktiivin säännöksiin.

Pääomallain rinnastetaan vakuutusyhtiön omaan pääomaan laskettaessa, täyttääkö oma pääoma vakuutusyhtiön oman pääoman ja takuumäärän suhdetta koskevan vaatimuksen, jonka mukaan oman pääoman tulee olla puolet vakuutusyhtiön takuumäärästä.

Rahallain antamista koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että lainan antoa hallintoelinten jäsenten sivusukulaisille ei enää rajoiteta. Vakuutusyhtiön perustajaa, hallituksen jäsentä, hallituneuvoston jäsentä, toimitusjohtajaa ja tilintarkastajaa koskeva osakeyhtiölaki ankarampi säännös vahingonkorvauksen sovittelusta ehdotetaan kumottavaksi.

Arvopaperimarkkinalakiin ehdotetaan lisättäväksi yleissäännös, jonka mukaan lain säännöksiä osakeyhtiöstä, osakkeesta ja osakkeenomistajasta sovelletaan soveltuvin osin keskinäiseen vakuutusyhtiöön, takuuosuuteen ja takuuosuuden omistajaan. Ehdotuksen mukaan arvopaperimarkkinalakia ei sovelleta yksityisen osakeyhtiön arvopaperiin eikä sellaisen keskinäisen vakuutusyhtiön arvopaperiin, vakuutusyhtiön, joka ei ole julkinen keskinäinen vakuutusyhtiö. Vakuutusyhtiölakiin ehdotettujen muutosten johdosta keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuus muuttuu osakkeeseen verrattavaksi arvopaperiksi.

Vakuutuskassalakiin ja eläkesäätiölakiin ehdotetaan tehtäväksi vähäisempiä osakeyhtiöolaisia johtuvia muutoksia. Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi teknisiä tarkistuksia sekä kannanluovutuksiin sovellettavaa menettelyä koskevat säännökset yhdenmukaistettaviksi vakuutusyhtiölain vastaavien säännösten kanssa.

Valiokunnan kanta

Sosiaali- ja terveysministeriö on toimittanut valiokunnalle ehdotuksen muutoksista, joita käsiteltävään vakuutusyhtiölain muutohdotukseen tarvitaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain (355/1997) johdosta. Nämä lait ovat tulleet voimaan 1.5.1997.

Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotus vakuutusyhtiölain muuttamisesta hyväksyttäisiin jäljempänä mainituin muutoksin ja muut hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotukset hyväksyttäisiin esityksen mukaisina.

Lakiehdotus vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Muutosehdotukset

1 luvun 3 §:n 4 momentti: Momentissa on otettu huomioon 1.5.1997 voimaan tulleessa vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetussa laissa 355/1997 tehty muutos, eli säännöksestä on poistettu lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön omistusrajoituksia koskeva sääntely. Vastaavat säännökset ovat työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

1 luvun 3 a §: Pykälä on poistettu, koska se on kumottu lailla 355/1997.

7 luvun 3 §:n 3 ja 5 momentti: Momentit on poistettu, koska ne on kumottu edellä mainitulla lailla.

8 luvun 10 a §:n 1 momentti: Pykälässä säädetään osakkaiden suostumuksesta yhtiöjärjestyksen muuttamiseen. Säännöstä on täsmennetty siten, että yhtiöjärjestyksen muuttamiseen vaaditaan niiden osakkeenomistajien tai osakkaina olevien takuuosuudenomistajien suostumus, joita tai joiden osakkeita taikka takuuosuuksia muutos koskee.

9 luvun 1 §:n 1 momentti: Momenttiin on lisätty viittaus työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 13 §:ään, jossa myös säädetään vakuutusyhtiön tilintarkastuksesta.

10 luvun 1 a §:n 2 momentti: Momentista on poistettu lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan yhteisön tilinpäätöstiöiden yhdistelyä koskeva kielto, koska vastaava sääntely on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 30 §:ssä.

12 luvun 1 §:n 2 momentti: Momentista on poistettu säännös, jonka mukaan voitonjaoksi ei katsota sellaisten lisätujen antamista, joka suoritetaan työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 a §:n 2 momentin säännöksiä noudattaen. Säännös on tarpeeton, koska vastaava säännös on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 22 §:n 1 momentissa.

12 luvun 2 §:n 4, 5 ja 6 momentti: Pykälän 4 momentista on poistettu viittaus 11 luvun 6 a §:n 3 momenttiin, koska mainittu pykälä on kumottu lailla 355/1997.

Pykäläehdotuksen 5 momentti on poistettu, koska 12 luvun 2 §:n 2 momentti, joka sisältää vastaavanlaisen säännöksen, on kumottu lailla 355/1997 ja siirretty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 23 §:n 2 momenttiin.

Pykälän 6 momentissa oleva viittaussäännös on muutettu työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 30 §:ssä tarkoitetuksi työeläkevakuutusyhtiöksi.

12 luvun 3 §: Pykälään on lisätty viittaus työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin, koska myös tämä laki sisältää säännöksiä vakuutusyhtiön varojen jakamisesta.

12 luvun 5 a §:n 1 momentti: Momenttiin on lisätty viittaus työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:ään, koska myös tässä pykälässä on säännöksiä rahalainan antamisesta.

15 luvun 2 §:n 2 momentti: Momentista on poistettu viittaus 11 lukuun, joka on jo toteutettu lailla 355/1997.

15 luvun 14 §:n 1 momentti: Momentissa oleva viittaus lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavaan vakuutusyhtiöön on korvattu viittauksella työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettuun työeläkevakuutusyhtiöön.

16 b luvun 2 §:n 4 kohta: Pykälän 4 kohtaan on lisätty säännös siitä, että jakautumiseen osallistuvien vakuutusyhtiöiden on täytettävä myös työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

18 luvun 3 §:n 1 kohta: Kohta on tarpeettomana poistettu, koska tarvittava muutos on toteutettu lailla 355/1997.

18 luvun 4 §:n 5, 8 ja 9 kohta: Pykälän 5 kohta on poistettu, koska tarvittava muutos on tehty edellä mainitulla lailla.

Pykälän 8 ja 9 kohtaan on lisätty viittaukset työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain säännöksiin.

18 a luvun 1 §:n 3 momentti: Momenttiin on lisätty vaatimus, jonka mukaan yhtiömuodon muuttaminen yksityisestä yhtiöstä julkiseksi edellyttää sitä, että yhtiö täyttää myös työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

Keskinäisen vakuutusyhtiön vakuutusnottajaosakkaiden henkilökohtainen vastuu

Vakuutusyhtiölain muutosehdotuksella rajoitetaan keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaan vastuuta vakuutusyhtiön velvoitteista. Tällä hetkellä keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä on mahdollista asettaa rajaton lisämaksuvelvollisuus vakuutusnottajaosakkaille. Käytännössä tällä hetkellä kahdella kuluttajille vakuutuksia myyvällä keskinäisellä yhtiöllä on rajoitettu lisämaksuvelvollisuus yhtiöjärjestyksensä.

Lain 3 luvun 1 §:ään ehdotetaan lisättäviksi säännökset, joiden mukaan keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että vakuutusnottajaosakkaat ovat henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön velvoitteis-

ta. Jos vakuutusnottajaosakas on kuluttaja tai sellainen elinkeinonharjoittaja, joka on rinnastettavissa kuluttajaan, voi hänen vastuunsa yhtiön velvoitteista olla enintään hänen edellisenä kalenterivuonna maksuun pantujen vakuutusmaksujensa yhteismäärän suuruinen.

Lakiehdotuksen mukaan siis keskinäisissä henkivakuutusyhtiöissä ei voi olla henkilökohtaista vastuuta vakuutusyhtiön velvoitteista. Sen sijaan keskinäisissä vahinkovakuutusyhtiöissä voidaan edelleen yhtiöjärjestyksen määräyksellä asettaa vakuutusnottajat vastuuseen yhtiön velvoitteista. Kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava elinkeinonharjoittaja olisi vastuussa enintään edellisen kalenterivuoden vakuutusmaksujen yhteismäärällä, mutta muiden yritysten osalta vastuu voisi olla rajaton.

Valiokunta pitää hyvänä, että lisämaksuvelvollisuutta on rajattu, mutta tilanne on edelleen vakuutusnottajan kannalta ongelmallinen.

Valiokunnan saamien tietojen mukaan asiakkaat eivät välttämättä vakuutusta ottaessaan saa tietoa lisämaksuvelvollisuudesta. Käytännössä asiakkaan pitäisi tilata vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen vakuutusta ottaessaan selvittääkseen asian. Vastuu on kuitenkin sellainen seikka, jonka tulisi ilmetä markkinointiaineistosta jo kuluttajasuojalain perusteella.

Lakiehdotuksen 3 luvun 1 a §:ssä säädetään muun muassa vakuutusnottajan informoisesta vastuun lisäämistilanteissa. Jos vakuutusnottajaosakkaiden vastuuta on päätetty lisätä tai vakuutusosakeyhtiö on päätetty muuttaa sellaiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi, jonka vakuutusnottajat ovat vastuussa yhtiön sitoumuksista, vakuutusnottajalla on oikeus kolmen kuukauden kuluessa irtisanoa vakuutussopimuksensa. Päätöksestä, joka merkitsee vastuun lisääntymistä, on kuulutettava virallisessa lehdessä ja yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Ilmoituksessa on mainittava myös vakuutusnottajan oikeudesta irtisanoa vakuutus.

Valiokunta katsoo, että vakuutusnottajille tulee aina toimittaa vastuun lisäämisestä kirjallinen ilmoitus toimintaohjeineen. Tämä tulisi tehdä sekä tilanteissa, joissa henkilökohtaista vastuuta lisätään että tilanteissa, joissa osakeyhtiö muutetaan sellaiseksi keskinäiseksi yhtiöksi, jossa osakkaille voi muodostua lisämaksuvelvollisuus. Vastuu voi lisääntyä myös sulautumisessa ja vakuutuskannan siirrossa.

Valiokunta edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriö välittömästi täydentää

vakuutusyhtiöille annettavia yleisiä ohjeita siten, että lisämaksuvelvollisuudesta informoidaan vakuutusmarkkinoinnissa ja tiedottamisessa ja että vastuiden lisääntymisestä lähetetään vakuutuksenottajalle kirjallinen ilmoitus toimintaohjeineen.

Päätösehdotus

Talousvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että 2.—6. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja

että 1. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 2 luvun 2 §:n 3 momentti, 5 §:n 2 momentti sekä 6 ja 8 §, 2 a luvun 1 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 momentti ja 18 §, 3 luvun 8 ja 9 § (poist.) sekä 8 luvun 6, 11, 14 ja 15 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 2 §:n 3 momentti, 2 a luvun 1 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 momentti ja 18 § sekä 3 luvun 8 ja 9 § laissa 389/1995, 2 luvun 5 §:n 2 momentti laissa 318/1989 (poist.) ja 8 luvun 15 § osaksi laissa 545/1994,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 4 ja 5 momentti (poist.) ja 4 §, 2 luvun 1 §, 2 §:n 6 momentti, 3 §:n 2 momentin 1, 6 ja 7 kohta, 4 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 ja 3 momentti, 7 §, 10 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 momentti sekä 11 §, 2 a luvun 16 §:n 1 momentti, 4—6 luku, 7 luvun 1 ja 2 §, 3 §:n 1 (poist.) momentti, 3 a §, 4 §:n 1, 2 ja 5 momentti sekä 5 ja 7 §, 8 luvun 1—3 ja 5 §, 7 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 ja 3 momentti sekä 13 §, 9 luvun 1 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti, 5 § sekä 6 §:n 1 ja 3 momentti, 10 luvun otsikko, 1 ja 5 §, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti sekä 9—11 §, 11 luvun 6 §:n 1 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 2, 3 ja 5 §, 14 luvun 4 §:n 1 momentti ja 10 §, 15 luvun 1 §:n 4 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4, 5 ja 8 §, 10 §:n 2 momentti, 12 ja 13 §, 14 §:n 1 ja 3 momentti sekä 16 §:n 2 momentti, 16 ja 17 luku sekä 18 luvun 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohta, 4 §:n johdantokappale ja 2 ja 3 (poist.) kohta sekä 5 §:n johdantokappale ja 1, 3, 4, 7 ja 10 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 4 (poist.) momentti, (poist.) 10 luvun 7 §:n 1 momentti, (poist.), 12 luvun 1 §:n 1 momentti ja 2 §, 15 luvun 2 §:n 2 momentti sekä 18 luvun 5 §:n 3 ja 4 kohta laissa 355/1997, 1 luvun 3 §:n 5 momentti, 2 luvun 2 §:n 6 momentti ja 10 §:n 1 momentin 4 kohta, 2 a luvun 16 §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko sekä 8 §:n 1 ja 2 momentti, 11 luvun 6 §:n 1 momentti, 12 luvun 3 § sekä 14 luvun 4 §:n 1 momentti mainitussa laissa 389/1995, 2 luvun 1 §, 7 luvun 2 §, 3 §:n 1 momentti, 3 a § ja 4 §:n 5 momentti, 8 luvun 2 §, 9 luvun 3 § ja 6 §:n 3 momentti, 10 luvun 5 § (poist.) sekä 15 luvun (poist.) 10 §:n 2 momentti ja 14 §:n 3 momentti laissa 752/1993, 2 luvun 10 §:n 4 momentti laissa 517/1986, 4 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, 7 luvun 1 ja 7 §, 9 luvun 1 § ja 4 §:n 1 momentti osaksi mainitussa laissa 752/1993, (poist.) 10 luvun 1 § osaksi mainituissa laeissa 389/1995 ja 355/1997, 10 luvun 9 ja 10 §, 12 luvun 5 § ja 15 luvun 12 § osaksi mainitussa laissa 389/1995, (poist.) 15 luvun 14 §:n 1 momentti laissa 1087/1996, 16 ja 17 luku niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä 18 luvun (poist.) 5 §:n 7 kohta laissa 632/1989 ja 10 kohta laissa 812/1990, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 1 a ja 4 a §, 2 lukuun uusi 1 a §, 3 §:n 2 momenttiin uusi 8 kohta, 9 §:ään uusi 3 momentti ja lukuun siitä mainitulla lailla 517/1986 kumotun 13 §:n tilalle uusi 13 §, 3 luvun 1 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 4 momentiksi, lukuun uusi 1 a § ja 2 §:ään uusi 2 momentti, 7 lukuun uusi 1 a § ja 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 752/1993, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti ja muutettu 5 momentti siirtyvät 4—6 momentiksi, 8 lukuun uusi 1 a, 8 a ja 10 a §, 9 lukuun siitä viimeksi mainitulla lailla kumotun 2 §:n tilalle uusi 2 §, 10

lukuun uusi 1 a ja 1 b §, 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 389/1995, uusi 9 momentti sekä lukuun uusi 12—14 §, 12 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on *osaksi mainitussa laissa 355/1997*, uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä lukuun uusi 2 a, 2 b ja 5 a §, 15 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on *osaksi mainitussa laissa 355/1997*, uusi 6 momentti ja 2 §:ään, sellaisena kuin se on *osaksi viimeksi mainitussa laissa*, uusi 5 momentti, lakiin uusi 16 a ja 16 b luku, 18 lukuun uusi 2 a ja 2 b §, 4 §:ään siitä (*poist.*) mainitulla lailla 752/1993 kumotun 6 kohdan tilalle uusi 6 kohta ja pykälään uusi 7—10 kohta sekä 5 §:ään siitä viimeksi mainitulla lailla kumotun 9 kohdan tilalle uusi 9 kohta, pykälään uusi 11 ja 12 kohta ja uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 18 a luku seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 ja 1 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 §

Vakuutusyhtiö saa ilman asianomaisen ministeriön lupaa omistaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavassa osakeyhtiössä osakeenemmistön tai enemmistön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, jos yhtiön toimintaa voidaan pitää vakuutusliikkeeseen liittyvänä tai jos yhtiö on asunto- tai kiinteistöyhtiö taikka julkisen valvonnan alainen luotto- tai rahoituslaitos taikka rahastoyhtiö. (*Poist.*) Mitä edellä säädetään osake-enemmistöstä ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä osakeyhtiössä, sovelletaan myös vastaavaan määräämisvaltaan muussa yhteisössä.

(5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

3 a §

(*Poist.*)

4 ja 4 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

1, 1 a, 2—4, 7, 9—11 ja 13 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 a luku

Ensivakuustoittoiminnan harjoittaminen ulkomailla

16 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Vakuutusyhtiön osakkuus

1, 1 a ja 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 luku

Osake- ja takuupääoman korottaminen

1—6 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 luku

Osake- ja takuupääoman alentaminen, lunastusehtoiset osakkeet ja takuupääoman takaisinmaksu

1—6 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 luku

Omat osakkeet ja takuuosuudet

1—4 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

7 luku

Yhtiön johto

1, 1 a ja 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)
(3 ja 5 mom. *poist.*)

3 a, 4, 5 ja 7 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

8 luku

Yhtiökokous

1, 1 a, 2, 3, 5, 7, 8 a ja 10 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

10 a §

Päätös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta siten, että jo annettujen osakkeiden tai takuuosuuksien osalta:

(1—4 kohta kuten hallituksen esityksessä)
vaatii kaikkien osakkaiden suostumuksen taikka 10 §:n mukaisen päätöksen lisäksi niiden osakkeenomistajien tai osakkaina olevien takuuosuidenomistajien suostumuksen, joita tai joiden osakkeita taikka takuuosuuksia muutos koskee.
(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

13 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

1 §

Vakuutusyhtiön tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä luvussa, *työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 13 §:ssä* ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään. Tässä laissa hyväksytyllä tilintarkastajalla tarkoitetaan tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä ja yhteisöä.

(2—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

2—6 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös ja vastuuvelan kattaminen

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

1 a §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Kultakin tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, niiden liitteet ja toimintakertomuksen sekä emoyhtiössä myös konsernitilinpäätöksen. (*Poist.*)

1 b, 4, 5 ja 7—14 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

11 luku

Toimintapääoma

6 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

1 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Voitonjaksi ei katsota sellaista lisäetujen antamista, joka suoritetaan laskuperusteiden mukaisesti 13 luvun (*poist.*) säännöksiä noudattaen.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

2 §

(1—3 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Edellä 1 momentissa sekä 2 b §:n 2 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos vakuutusyhtiön oma pääoma alittaa 11 luvun 6 §:n 1 momentissa (*poist.*) säädetyn vähimmäismäärän. Omaan pääomaan ei tällöin rinnasteta vakuutusyhtiön ottamaa pääomalainaa.

(5 mom. (*poist.*))

Edellä 3 momentin mukaista yhteismäärää laskettaessa huomioon ei oteta *työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 30 §:ssä* tarkoitettua *työeläkevakuutusyhtiötä*.

2 a ja 2 b §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 §

Jos vakuutusyhtiön varoja on jaettu osakkaille vastoin tämän lain tai *työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain* säännöksiä taikka vastoin vakuutusta koskevia perusteita, on soveltuvin osin noudatettava, mitä osakeyhtiölain 12 luvun 5 §:ssä säädetään. Sanotun pykälän 2 momentissa tarkoitettun yhteisvastuun osalta noudatetaan soveltuvin osin myös, mitä tämän lain 17 luvun 1 §:ssä säädetään.

5 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 a §

Jos vakuutusyhtiö on antanut rahalainan tai varoja käytettäväksi vastoin 5 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:n säännöksiä, noudatetaan soveltuvin osin, mitä osakeyhtiölain 12 luvun 5 §:ssä ja tämän luvun 3 §:ssä säädetään.

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

14 luku

Vakuutusyhtiöiden valvonta

4 ja 10 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

15 luku

Selvitystila ja purkaminen

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 §

 Jos 1 momentissa tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei vakuutusyhtiö täytä 1 momentissa mainittuja, toimintapääomalle tai omalle pääomalle (poist.) asetettuja vaatimuksia, on pidettävä yhtiökokous kahden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen laatimisesta. Kutsusta yhtiökokoukseen on hallituksen annettava tieto asianomaiselle ministeriölle.

 (5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

3—5, 8, 10, 12 ja 13 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

14 §

Jos suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta ei ole saatu aikaan eikä uutta yhtiötäkään ole perustettu yhden vuoden kuluessa selvitystilan alkamisesta, asianomainen ministeriö voi määrätä ajankohdan, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaiset vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa, sekä ajankohdan, jolloin mainittujen lakien mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava omaisuus siirretään erityisestä selvitysesästä liikennevakuutuskeskuksen, potilasvakuutusyhdistyksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden

siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 16 a luvun 9 §:n 1—3 momentissa säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta. Sen estämättä, mitä 15 luvun 10 §:ssä säädetään, 10 luvun 2 §:ssä mainittua yhteistakuuerää vastaava suhteellinen osuus vastuuvelan katteena olevasta omaisuudesta on kuitenkin käytettävä ensisijaisesti kyseisten lakien perusteella korvaukseen oikeutettujen hyväksi. Tämän jälkeen on erityisen selvitysesän muu kuin edellä mainittu omaisuus, jollei toisin sovita, muutettava rahaksi ja jaettava niille, joilla vakuutussopimuksen perusteella on siihen oikeus, heidän vastuuvelkaosuuksiensa suhteissa. Jos kuitenkin on kysymys työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettusta työeläkevakuutusyhtiöstä, erityisen selvitysesän omaisuus on käytettävä ministeriön määräämällä tavalla niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat siitä, että samanlainen eläketurva järjestetään toisessa vakuutusyhtiössä. Tällöin on ensisijaisesti pyrittävä pienentämään työntekijäin eläkelain 12 §:n 4 momentin soveltamisesta aiheutuvia kustannuksia

 (3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

16 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

16 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastus

1—20 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

16 a luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

1—15 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

16 b luku

Jakautuminen

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 §

Jakautuvan yhtiön hallituksen on laadittava jakautumissuunnitelma, johon sovelletaan soveltuvin osin, mitä 16 luvun 4—7 §:ssä säädetään

kombinaatiosulautumisesta. Jakautumissuunnitelmassa on lisäksi oltava:

(1—3 kohta kuten hallituksen esityksessä)

4) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen 10 luvun vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä 11 luvussa ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

3—8 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

17 luku

Vahingonkorvausvelvollisuus

1 ja 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

1, 2, 2 a ja 2 b §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 §

Joka tahallaan

(1 kohta kuten voimassa olevassa laissa)

(2 kohta kuten hallituksen esityksessä)

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *vakuutusliikkeen luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

4 §

Joka tahallaan

(2 ja 3 kohta kuten hallituksen esityksessä)

(5 kohta kuten voimassa olevassa laissa)

(6 ja 7 kohta kuten hallituksen esityksessä)

8) jakaa vakuutusyhtiön varoja tämän lain tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain säännösten vastaisesti,

9) antaa rahalainan tai vakuuden 12 luvun 5 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:n säännösten vastaisesti tai

(10 kohta kuten hallituksen esityksessä)

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

5 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

18 a luku

Yhtiömuodon muuttaminen

1 §

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää 10 luvun vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä 11 luvussa ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset ja riippumattomana asiantuntijana toimivan tilintarkastajan antaman lausunnon mukaan yhtiön osakepääomalle, takuupääomalle ja muulle sidotulle pääomalle on täysi kate. Asiantuntijaan ja lausuntoon sovelletaan soveltuvin osin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 4 a §:ssä säädetään. Lausunnon nähtävänäpitoon sovelletaan soveltuvin osin, mitä osakeyhtiölain 4 luvun 4 b §:n 2 momentissa säädetään. Lausunto on liitettävä yhtiömuodon muuttamisesta tehtävään rekisteri-ilmoitukseen.

2—5 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo

(Kuten hallituksen esityksessä)

Siirtymäsäännökset

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tuulikki Hämmäläinen /sd, varapuheenjohtaja Seppo Kääriäinen /kesk, jäsenet Arto Bryggare /sd, Paula Kokkonen /kok, Martti Korhonen /vas, Riitta Korhonen /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Leena

Luhtanen /sd, Erkki Partanen /sd, Vuokko Rehn /kesk, Ola Rosendahl /r, Matti Ryhänen /kesk (osittain), Juhani Sjöblom /kok, Sakari Smeds /skl, Osmo Soininvaara /vihr ja Janne Viitamies /sd.
